

Transcriptie van het interview met Johannes (Jan) Hubertus Maria Biesjot, 6 april 2017.

I-1: Wij hebben een interview met de heer J.H.M. Biesjot. Meneer Biesjot, waar woonde u vroeger in uw jeugd?

G: Ik ben geboren in de Anna Paulownastraat [Kemperstraat 1]. De Anna Paulownastraat was een buurt van Leiden-Noord. Als je vanaf de Anna Paulownastraat de Sophiastraat in liep, en dan ging je de Marnixstraat in en kwam je bij de Willem de Zwijgerlaan nu, maar toen was dat allemaal nog polder. En als je die polder dan doorliep, liep je tegen de grens van Oegstgeest-Warmond. Ik zat vrij dicht al, maar het was een prachtige buurt. En in mijn hart ben ik altijd Leidenaar gebleven. Ik ben al zoveel jaar al Leiderdorpse nu, maar ik heb een schitterende tijd in Leiden gehad. En zeker mijn jeugd.

I-1: Wat voor buurt was het?

G: Het was een echte arbeidersbuurt. Er waren geen uitschieters van rijke mensen. Er waren toen in 1940-1945 (in 1938 geboren) geen auto's praktisch. Wij hadden ruimte om te spelen. Midden op de straat hoepelen, met een ijzeren hoepel. Voetballen midden op straat. Bang voor de agenten natuurlijk. Ruiten inschoppen. Maar dat is allemaal geweest. Het is allemaal jeugd, ik heb me daar helemaal uitgeleefd. En ik ben er ontzettend dankbaar voor dat ik daar eigenlijk ben opgegroeid. Alleen was de aanvang van mijn leven niet zo leuk, omdat mijn vader drie weken voor mijn geboorte overleden is. Dus het was ook een moeilijke tijd voor mijn moeder. Ik had twee oudere zusjes en mijn moeder bleef dus met drie kinderen achter. Terwijl ze een weekloon, of wat is het, een uitkering, kreeg van de Langebrug, dat was iets van Sociale Zaken of zo, 11 gulden 20. En daar moesten de dubbeltjes gas nog van af. En daar moest nog de huur van betaald worden. Dus het was eigenlijk armoe troef. De eerste vijf jaar van mijn leven heeft mijn moeder met drie kinderen geleefd, zonder man. En toen kwam ze weer aan een man en dat was een oudere broer van mijn eerste vader. Mijn vader heette Jan, ik heet ook Jan. Maar mijn tweede vader heette Kees. Het is ome Kees.

I-1: U noemde hem ome, niet vader?

G:? "Ja, er wordt getikt, ome Kees aan de deur of aan het raam. Ja, doe maar open". Maar ome Kees die kwam regelmatig steeds meer. En toen in december 1943 zijn ze getrouwd. En het is een goed huwelijk geweest. Het heeft 45 jaar geduurd. Geen eigen kinderen. En dat is jammer, mijn moeder heeft nog wel een miskraam gehad in die tijd. Maar mijn moeder was van 1904 en in 1943 was ze al over de veertig. Dus ja, in die tijdMaar dat werd voor mij heel erg verborgen, dat mocht ik niet weten.

I-1: Dat was in die tijd zo natuurlijk.

G: Dat waren vrouwenzaken, daar moest ik me niet mee bemoeien. In die tijd mocht dat ook helemaal niet. Maar goed, dan gaat het leven verder. En dan komt de Tweede Wereldoorlog. En daar heb ik ook eigenlijk niet zulke slechte herinneringen aan, want ik weet nog dat ik met de jongens speelde, buiten. In de Gasstraat, die liep uit naar de Willem de Zwijgerlaan toe, daar stonden tanks. Daar heb ik gespeeld. Ja, oorlogje spelen, om die tanks heen. En dan stonden die soldaten gewoon te kijken en te lachen daar om. En ik heb daar ook verschrikkelijk veel gevoetbald. Want er waren toen voetbalvelden van Oranje Groen en van Leidsche Boys en van VNA, die lagen naast elkaar. En met de jongens op school, daarna na schooltijd, naar het voetbalveld. In de zomervakantie kreeg ik van mijn moeder een fles water mee en twee boterhammen. Ik bleef soms de hele dag op dat voetbalveld. En dan ook die sloten met kikkervisjes en salamanders. En af en toe werd er één in het water, in de sloot

gegooid. En dan werd je nat. Dat soort dingen deden de jongens. Maar ook een periode van kievitseieren zoeken in de polder. Want als je doorliep kwam je bij een molen [de Stadsmolen]. Dan had je de Stinksloot, maar die heette anders, maar ze noemden het de Stinksloot (I-1: Slaaghsloot). Ja, daar was een molen en Jan van der Pouw Kraan was de eigenaar (I-1: klopt [neen, geen eigenaar]), of de molenaar zeiden we altijd (I-1: het was de molenaar). En toen vroegen we: "Mogen we kievitseieren zoeken?" "Ja, maar je moet wel normaal doen". We waren toen een jaar of 12 geworden zo langzamerhand. Niet rotzooi schoppen of zo. En dan mochten we dus kievitseieren zoeken. En zo groei je op. En als je dan verder gaat, dan ga je natuurlijk naar school. En op school aan de Lusthoflaan, nee, de Os en Paardenlaan, de Lusthoflaan was een meisjesschool. Maar wel hetzelfde schoolgebouw. Alleen die had twee ingangen. Aan de Lusthoflaan-kant gingen de meisjes naar binnen en aan de Os en Paardenlaan-kant gingen de jongens naar binnen. Nou, en daar heb ik zes jaar lager onderwijs gehad. En toen in de zesde klas werd mijn vader uitgenodigd door de hoge meester [bovenmeester]. En dat was toentertijd een autoriteit, dat was meneer Van der Ploeg. Ja, daar moest natuurlijk over mij beslist worden, wat... Mijn vader was een gewone arbeider, altijd geweest, eenvoudig. Nooit bijgeleerd eigenlijk. Alleen later in zijn leven wel.

I-2: Je zegt dus wel mijn vader tegen uw tweede vader?

G: Ja, eigenlijk wel.

I-1: Je hebt het over Kees nu, hé?

G: Ja, over Kees. Het echte verlies, het echte verdriet van niet een vader hebben gehad is pas later gekomen. Dat vind je verschrikkelijk jammer als je zestien-achttien jaar bent. En ik realiseerde me dus wel dat die ome Kees niet mijn vader was. Maar hij was zo goed voor mij, dat het hele vader gevoel op mij over kwam van: zo moet een vader zijn. Sterk, werkzaam, niet lui. Moeder helpen en af en toe mij aanpakken.

I-1: Ja, de school weer. We waren bij de school gebleven.

G: Dus die hoge meester zei: "Meneer Biesjot, u wil uw zoon allemaal met een wit boordje zien lopen". Mijn vader had nog nooit een wit boordje aangehad, bij wijze van spreken. "Nee", zei mijn vader, "ik kom vragen wat het beste voor hem is". "Nou, ik heb al zoveel kandidaten voor de MULO, laat hem maar naar de Ambachtsschool gaan". En mijn vader vond dat goed. Ik had natuurlijk niks te zeggen. Maar een paar vrienden gingen naar de MULO en ik ging naar de Ambachtsschool. Ik heb mij toch wel naderhand als volwassen mens en als gehuwde man en ook bij het huis opknappen en zo heb ik daar toch wel veel profijt van gehad. Want bij 15-16 jaar moest ik voor de school deze boekjes maken. Nou, dat zijn dus taken die je dus op krijgt en wat je dan gemaakt hebt en dat zijn dus allerlei dingen. "Die hoeft je niet allemaal na te kijken, maar het is alleen maar effe dat je zegt: oh, dat ging zo". Dus iedere twee of drie weken moest ik bijvoorbeeld natekenen wat je gemaakt had.

I-1: U laat nu werktekeningen van houtverbindingen zien, hè?

G: Ja, zwaluwstaarten.

I-2: En kastjes. Heb jij een foto erbij? Het is misschien leuk om een foto te laten zien.

G: Ik weet niet of ik die moet hebben, want ik heb nog wel meerdere dingen dat je zegt die misschien leuker zijn om te zien.

I-1: Ik vind die houtverbindingen erg mooi, meneer Biesjot.

G: Ja. Welke?

I-1: Nou, die zwaluwstaarten en deze.

G: Da's een pen-en-gatverbinding. Dit is een hoekverbinding.

I-2: Ja, deze (Er wordt een foto gemaakt).

I-1: Hij doet even zo, I-2: Even met hem erbij.

I-1: Leuk, dank u wel, laten we maar verder gaan.

G: En zo gingen de jaren door en toen was het dus afgelopen, de Ambachtsschool. Ja, wat nou: werken natuurlijk. Vijftienenhalf. Er was toen een jongen uit Voorschoten, die zei: "Jan, ik heb nog bij ons op het dorp een meubelfabriek", en die zei: "Misschien dat je daar wel terecht kan (slecht verstaanbaar). Ik ga daar zelf ook werken". "Nou, dan gaan we toch samen". Hij ging dus eerst en ik ging een paar dagen later. Hij had al over mij verteld. Nou, ik kon komen. Zestien jaar, toen kwam ik dus in dienst van Overmeer en Trippe, dat was toentertijd een meubelfabriekje. Het lag achter de Laurentiuskerk op de Leidseweg. Het was een soort oude tempel, of weet ik wat het was. Maar daar stonden dus de machines. En toen kreeg ik dus een loon van 10 gulden per week; 48 uur. En dat heb ik een paar jaar gedaan. Langzamerhand werd je dus een beetje meubelmaker en dan kreeg je die buikkastjes die daar staan. Dat soort dingen (talloos); elke week maakte ik er wel een twintig-dertig. En dan ook met de hand schaven. Dat is natuurlijk nou allemaal onwerkelijk als je erover praat. Want er is niks meer handmatig, het is allemaal uh... Er staat er ook één in de gang, hoor. Maar deze..., hier staan allerlei spullen op natuurlijk.

I-1: Het is goed zo.

G: Maar toen dacht ik, ja, ik blijf hier toch niet. Ik heb het nou wel gezien, ik heb dat werk nou gedaan. En er zit niet echt uh En ik wilde natuurlijk ook wat meer verdienen dan 10 gulden. En je hebt natuurlijk een leeftijd dat je uit wilde gaan. En met de jongens aan de voetbal, een biertje drinken. En toentertijd was er een automatiek, een kroketje.

En toen ben ik gaan solliciteren en toen kwam de IBB. Ingenieurs Bureau Bouwnijverheid, IBB, te Oegstgeest. En daar ben ik dus drie of vier jaar timmerman geweest. Eerst hulp-timmerman en daarna dus timmerman. En toen kreeg ik dus eigenlijk van iemand een tip. "Jij zit toch op de middelbare handelsavondschool?" Ik zei: "Ja". "Dat heb je toch niet nodig als je timmerman bent?" "Nee, dat is zo". "Wat wil je dan?" Ik zei: "Ik wil eigenlijk wel door. Ik wil nog eigenlijk nog wat anders".

I-1: Weet u nog wanneer u met die middelbare handelsavondschool bent begonnen?

G: Op de Oude Vest was dat vroeger, een school en dat werd geleid door pater Gilde. Pater Gilde was een ordepatroon, vandie had dus als taak de jongeren, vanuit de kerk ook, op te vangen en dan ook een verdere opleiding te geven.

I-1: En welk jaar was dat, dat u daaraan begon, welk jaar?

G: Zeventien-achttien, zeventien-achttien. En dat heb ik afgemaakt en toen kreeg je ook het zogenoemde Middenstandsdiploma. En toen ben ik langzaam maar zeker ben ik via via ben ik dus in de administratie terechtgekomen bij Zaalberg Dekenfabriek. Ik ben eerst nog volledig loonadministrateur geweest. Drie jaar bij de IBB, eerst als timmerman en toen een jaar later was ik me omgeschoold, zeg maar, en toen kwam ik weer bij de IBB terecht, van: "Ik kom nog een keer bij

jullie terug als het goed is". "Ja, maar...". "Nee, niet als timmerman, maar ..." "Ja, we hebben wel iemand nodig in de administratie". Ja, ik zeg: "Ik heb nou me diploma". Dus ik ben daar dus ook weer drie jaar geweest zowat en toen ging de overstap naar Zaalberg. Zeg ik dat goed? Ja, Zaalberg was eerst. Die administratie heb ik dus eigen gemaakt en toen van Zaalberg naar de IBB. Dus assistent loonadministrateur, als loonadministrateur naar de IBB, dus volledig. En toen daarna ben ik in 1969, heb ik de overstap gemaakt naar de UWV.

I-1: Ja, het GAK vroeger.

G: Ja, het GAK, het is tegenwoordig UWV.

I-2: Ja, maar we praten over vroeger, dus u mag de namen van vroeger gebruiken.

G: Ja, en daar heb ik dus ontzettend graag gewerkt, altijd. Ik vond het verschrikkelijk jammer dat ik wegging eigenlijk daar. Maar het is door een verkeerde afspraak ... door een ... volgens mij niet juist afgewerkt door de leiding. Maar je komt dan langzamerhand, kwam je in een leeftijd dat je uitgaat en dat je meisjes ontmoet.

I-1: U gaat nu even terug naar uw puberteit, hè?

G: Ja.

I-2: Die jongensschool hebben we ook nog niet gehad, hè?

I-1: Misschien kunt u nog even iets vertellen over... nou, u vertelde al over de Os en Paardenlaan, dat was de jongensschool. (G: Ja). En dan had je de andere ingang, voor de meisjes aan de Lusthoflaan. (G: Ja). Enorme scheiding dus van geslachten, zeg maar. Hoe was dat om zo gescheiden op school te gaan. Hoe was het op school?

G: Laat ik nou op mijn leeftijd nou eerst zeggen dat het verstandig is om gescheiden te zijn. Dan kan je beter leren. Maar het was gewoon zo, je accepteerde dat. Daar dacht je niet eens bij na. Ik hoor bij de jongens en zij horen bij de meisjes. Mijn zus ging dus ..."tot vanmiddag" en dan ging zij naar die kant en ik naar die kant. En in de gymzaal was dat ook zo, één gymzaal, en dan gingen de jongens gymmen en dan gingen de jongens uit de gymzaal en dan kwamen de meisjes van de andere kant, dan gingen ze naar binnen. Dat was gewoon.

I-1: Ja, dat was op een katholieke school gewoon. Ik denk dat op andere scholen dat het wat minder gewoon was.

G: Ja, want we gingen wel samen, ook als meisjes en jongens, naar de kerk. En dan één keer per jaar het Heilig Hart aanbidden en zo, en dan iedereen bloemen meenemen. In die gang en die zaal allemaal bloemen. Emmers met bloemen, en het grote beeld versierd. Dan ging je daar liedjes zingen en ging je daar bidden. En dan met die zuster, die had dat in handen.

I-1: Een non?

G: Ja, even kap op. En dan klapte ze in d'r handen en dan moest je in de rij gaan staan. En dan ging je weer klassikaal, ging je weer terug naar school.

I-1: Welke kerk was dat, waar u dan heen ging?

G: De Sint Jozefkerk aan de Herensingel. Daar ga ik nog wel naar toe hoor.

I-2: Had u ook alleen paters, of onderwijzers?

G: Onderwijzers waren leken. Er was één meneer Raaphorst bij, die vergeet ik nooit. Want daar kreeg op m'n billen van. Want, ik zat naast een vriendje. En ik was ook een dondersteen, hoor. Ik was niet zo'n topper (slecht verstaanbaar). "Jan, Ik heb zoute drop in m'n zak". "Ja joh, hij ziet toch niks". "Moet jij Jan?" Een paar van die kleine dingen. "Jantje, wil je even aanwijzen waar dit en dat ligt?" En ik kon niet praten, want ik had drop in m'n mond. "Kom jij 's effe hier. Je mag niet snoepen en je mag niet praten onder de les". En dan trok ie je korte broekie een beetje strak, en dan kreeg je een liniaaltje. Nou, dat voelde je hoor. En soms werden de jongens ook in de hoek gezet. Dat soort dingen had ik. Maar anderen waren niet zo.

I-1: Dat was meneer Raaphorst?

G: Hij was uh ...

I-1: En uw puberteit?

G: Nou, die puberteit was natuurlijk een wilde tijd. Ook wel een leuke tijd. Maar over het algemeen denk je nog niet erg na in je puberteit. (I-1: Dat moet ook niet). Dus je ging van links naar rechts, ging je met mensen mee. En ook met meisjes mee. En dan word je vanzelf wel wijs, wat je wel of niet moet doen. En of het hoort, ja of nee. Want je moet je ook gedragen; als je zegt dat je gelovig bent, moet je je er ook naar gedragen. Maar we hadden een vrij strenge opvoeding, een geloofsopvoeding. Maar dat was zo keurig geregeld allemaal, omdat iedereen dat dus deed en niemand zei: "Dat moet je niet doen of dat is belachelijk wat je doet". Dat wordt nu, in deze tijd wordt dat allemaal meer aangevochten. Dus dat hoorde erbij. Liedjes zingen van de kerk hoorde erbij. Maar wat ik vergeet is toch ook wel een belangrijk punt. Wat ik vergeten heb in mijn schooltijd is die Tweede Wereldoorlog. Die bombardementen. Dat we dus onder de bank moesten als we de sirene hoorden gaan: "onder de bank, jongens, allemaal". En dan was dat weer voorbij en dan kreeg je op die dag dikwijls, omdat er honger geleden werd, kreeg je ook extra vitamine. En je kreeg dan iets, een kale soep, van de gaarmeesters, en dat moest allemaal op school; je kreeg een klein bakje mee voor huis en dan uh ...

I-1: U hebt het over de hongerwinter nu?

G: Dat soort dingen, die oorlogservaringen. Daar heb ik het dan nooit zo veel over. Maar dat heeft toch wel een bepaalde, ja, merk, ik weet niet hoe ik het moet zeggen, ... (I-2: Stempel?) Je draagt het mee, terwijl je het niet eigenlijk wil dramatiseren.

I-1: Nee, maar het was er wel natuurlijk?

G: Dus we hebben nu uitvoerig die Bevrijding gevierd. Als kinderen, met feest in de straat, met vlaggen en toestanden. Dat was toen allemaal. En toen kwam dus de voetbal. De jongens kwamen... met een echte voetbalclub. Op een echte voetbalclub, niet meer in de straat. "Jij wordt keeper, jij bent lekker lang". En dan hebben daar VNL, katholiek dus. Ze hebben me gevraagd voor UVS, hè. UVS was toen toonaangevend. We hebben jou een paar keer zien keepen, maar kun je niet bij UVS komen? En dan kan je waarschijnlijk al heel gauw naar het eerste of tweede. Ik zeg: "Dat is hartstikke leuk, ga maar aan me vader vragen". "DoCoS of VNL". En Docos, daar had ik al genoeg van. Want als er ergens gescholden werd, was het bij Docos. Toen. Dus ik ging bij VNL spelen. En daar begon ik met twaalf jaar, dertien jaar. Iets ouder, vijftien jaar. En daar ben ik twintig jaar lang geweest. Ik had al kinderen toen ik in competitieverband nog keepste. En toen ben ik nog zes jaar scheidsrechter geweest. Dus ik was dik over de veertig, twee-, drieënveertig toen Dat ik een keer zei: "Het is genoeg geweest". En ik heb dat met liefde gedaan. Voetbal was mijn tweede liefde, muziek en

voetbal. Maar vooral voetbal. Want muziek is minder, omdat ik zo slecht ben (I1 en I-2: ja). Ik hoor een heleboel dingen niet zoals het moet. Enne, dus ik ben gaan dansen. Ik ben uitgegaan, ik heb met meisjes, heb ik dus omgegaan. En de één is dit en de ander dat. En ik denk telkens dat of dat, maar je wist wel, je had wel een bepaalde opvoeding van huis uit, dat je dus je eigen moest gedragen. En als je met een meisje bezig bent moet je je eigen gedragen. Dan moet je niet zo lomp tegen doen als tegen jongens, nee. Dus keurig netjes het meisje naar huis brengen, of de bus. Ze kwamen uit Rijpwetering, of weet ik waar ze vandaan kwamen toen. Dat weet ik niet meer. Maar dat heb ik dus altijd keurig gedaan. Ook omdat Evert Castelein in zijn tijd bij de laatste dans altijd zei (I-1: dat was de dansschool, hè?), "Heren, denkt erom: u brengt de dames keurig netjes naar huis!" En dat deed ik dan altijd. Ja dus, en dat schoolleven en dat ambachtsschoolleven dat is dan voorbij en dan ga je dus duidelijk naar een toekomst toe van: ja, nou heb ik er één, daar wil ik wel bij blijven. Nou wil ik met haar wel verkeren. En dan ga je naar een fase toe dat je anders wordt, dat je rustiger wordt. Dat je een beleid voor jezelf gaat uitzetten naar de toekomst. (I-2: want daarvoor was u ook van de rock en roll, hè?). Rock en roll, ja, ik was echt een flapuit. Mijn zus die zegt wel 'ns: "Wat ben jij een pieterig mannetje geworden sinds je huwelijk". Ja, dat kan wel zijn, maar ik ben wel helemaal veranderd, dat wil ik wel toegeven. Want vroeger was ik..., iedereen moest dansen, iedereen moest schreeuwen, iedereen moest vrolijk zijn. Maar mijn vrouw is heel erg, heel erg serieus, altijd al geweest. Dat heb ik van haar dus min of meer overgenomen. En waarom ben jij zo serieus op jouw leeftijd? Dat dacht ik, dat zei ik niet altijd. Dat moet zus en dat moet zo. En dat, nee dat moet (slecht verstaanbaar) Dat soort dingen. Heel erg precies. Je schoenen daar neerzetten. En je kleren ophangen, en uh (haha).

I-1: Maar we hadden het net over muziek. U was een liefhebber van bijzondere, speciale muziek uit die tijd?

G: Van muziek? (I-1: Ja) Ik was liefhebber van Bill Haley en the Comets, Little Richard, Elvis Presley, Van van ... en uh ... Buona sera, Louis Prima, heette die, meen ik (I-1: ja). (zingen nu samen: buona sera, signorita, buona sera). Toen heb ik nog, toen hebben ze me nog een jaar lang, twee jaar lang, leider gemaakt van die dans... Toen kwamen daar bandjes ...

I-1: Bij Evert Castelein?

G: Nee, dat was dus weer de katholieke jongeren. "Ja, we moeten iemand hebben die de avond leidt en die inleidt. En uh, uh, een woordje spreekt, welkom. Maar ook een beetje toezicht houdt, dat het niet uit de hand loopt". Toen kwamen daar amateurbandjes, o.a. Theo Wisse en de Rythmclub, de Gangbreakers en Lucky Stars. Die hadden allemaal een eigen ... En als het dan een beetje leuk was en ik ging los, dan ging ik zelf achter die microfoon staan. "Ik ga voor jullie een liedje zingen" (haha). "Wat ga je zingen?" Dan had ik met die saxofoon afgesproken: "Joh, als nou die solo komt, dan stop ik die microfoon, die stop ik in jouw sax". En dan had ik een pyjamajasje aan (haha) en zo'n saxofoontje van plastic, zo'n speelgoeddingetje. En hij stond echt te spelen. En dan stond ik te zingen en dan was het: tadadatadedaderata en dat ging steeds harder (haha). Nou, dat vonden die mensen in de zaal prachtig (hahaha). "Nog een keer!" "Nee, volgende week weer". Zo ging het.

I-1: Waar was het precies, de katholieke jongenssociëteit?

G: Het was, vanuit de kerk was er een groep jongeren van mijn leeftijd, twintigers, en die kwamen na de kerk bij elkaar. Buiten aan de Herensingel stonden ze, een uur, anderhalf uur met elkaar te lullen, te doen. "We moeten eigenlijk wat hebben, dat we iedere week bij elkaar komen". "Dan gaan we wel naar de kapelaan". Toen zijn we naar de kapelaan gegaan. "Kapelaan, kunt u niet iets doen voor de katholieke jeugd?" Zegt 'ie: "Ja maar, in de Haarlemmerstraat is er een zaaltje". Dus ik ga 'ns met die man praten. ... De week daarna, zeg: "Ik heb het voor elkaar jongens, jullie mogen daar komen". Nou, dat was kaassie. Dus de rooms-katholieke instuif was geboren. Ja, ik zat gelijk in het bestuur. Mijn vrouw zat in het bestuur, was toen mijn vrouw nog niet. Want die had andere, die had een andere,

die h d verkering. Ik mocht niet eens naar d r kijken (hahaha). Ik deed het wel (haha). Maar dat hebben we dus uitgewerkt en dat is echt een succes geweest, een aantal jaren. (I-1: Ja, hoeveel jaar?). Effe kijken, ik trouwde in 24 jaar, ik was eenentwintig. Dat was alles bij elkaar een jaar of vijf, maar ik heb het een jaar of drie gedaan. En toen ik dus ging trouwen, toen ben ik dus Nou hoor ik nog wel bij de jongeren, maar ... (I-1: de oudere jongeren). (I-2: een keurige jongere). Dat ben ik nou nog (hahaha). Dus uh. Zo is dat begonnen en toen ging ik met mijn vrouw trouwen, en dan ga je iets anders doen, dan ga je niet meer zoveel uit natuurlijk. Wij kregen heel gauw onze oudste zoon. Was getrouwd in 1963. En 29 mei, en uh februari 1964 werd mijn eerste zoon geboren. Dat was ziekelijk, een beetje in het begin was dat niet zo gemakkelijk. En we hadden ook geen huis. Van der Duynstraat, Anna Paulownastraat, Marnixstraat, heb je dus ... die hele wijk. In de Van der Duynstraat woonden mijn ouders. Toen zeiden mijn vader en moeder: "Joh, jullie lopen nou al een jaar te zoeken naar een huis, maar je krijgt geen huis want je bent niet getrouwd, maar kan je niet bij ons in komen wonen?" Nou, dat was eigenlijk geen huis voor in te wonen. Dat was een zolderkamer, een klein kamertje van 2 bij 3. Daar moest dan een tweepersoonsbed staan. En dan een kamertje, ook een klein slaapkamertje, waar dan een klein keukentje van gemaakt is. En daar zijn we gaan wonen. Maar toen na twee jaar kwam de tweede. En ja, we moeten hier uit, het gaat niet. We moeten hier uit. En toen heeft mijn vrouw met een dikke buik met de wandelwagen lopen, toen kwam ze bij een kennis in de Trompstraat. En toen het huis daar op de hoek, die staat te koop. "Oh ja, hoe duur is 't?" "Nou, ze vragen wel 28.000 gulden. Maar als je 24.000 gulden biedt, denk ik dat je het ook wel krijgt". 's Avonds kom ik thuis. "Ik heb nou wat gezien". "Wat heb je gezien?" "Een heel huis, ja, dat is te koop". Ik zei: "Dat kunnen wij niet doen. We zijn maar heel gewone mensen. Wij kunnen niks kopen, we hebben toch geen geld achter de hand?" En zo ging het. "Nou, kom toch maar 'ns kijken". Ik kijken. Nou, dat is dat hoekhuis geworden: Trompstraat. Dat is dus, dat is een aardig huis, leuk op de hoek en aan de overkant was een melkzaak en aan die kant was een groentezaak. Ja, wat moeten we nou doen? Ik heb toen bijna drie nachten niet geslapen. En toen ben ik hier en daar gaan bietsen en doen en alles bij elkaar geschraapt. En toen heb ik het toch aangedurfd om het te kopen. En toen krijgen Albert Heijn Amsterdam, dat was mijn chef toentertijd bij de RIVA, die was daar (I-1: U hebt ook nog bij de RIVA gewerkt?). Ja, toen was ik nog bij de RIVA (I-2: Wat is de RIVA? I-1: Een Opel-dealer). Ja, Chevrolet. Toen zegt 'ie: "Ik kan wel wat voor je doen", zegt 'ie, in Amsterdam. En toen kreeg ie inderdaad voor elkaar een hypotheek, tegen 10 en een half procent rente. Toen. En dan was ik verplicht aflossen ieder half jaar 500 gulden. Gulden h , geen euro's. Maar die rente kwam er dan ook bij natuurlijk. En na een jaar ging het wel aardig goed. Maar na twee jaar: dat reddten we niet financieel. Nou, zegt m n vrouw: "We nemen een meisje in huis. En als we een kamer afstaan..." Maar dat meisje had een vriendin. Nog een kamer afstaan? Ik zeg: "Waar moeten die kinderen dan slapen?" "Ja, maar dan moet je een stapelbed en dan gaan die kinderen van ons, Frits en Johan, die gaan ..." We sliepen in een kamer met – hoe heet – schuifdeuren (I-1: kamer en-suite?). Ja, beneden. En daarachter was een tuintje. En toen hebben we inderdaad die meisjes   n tot twee jaar ruim toch wel op kamers gehad. Maar die meisjes kregen weer een vrijer. En toen zei ik heel netjes: "Jullie mogen hier wel wonen, maar die jongens moeten voor 11 uur het huis uit". "Oh ja, daar zullen we wel voor zorgen, meneer". Toen kom ik een keer thuis, op één of andere avond, toen was het een uur of twaalf, half   n. Ik zeg tegen m n vrouw: "Is er nog iemand boven?" Zeg ze: "Ik denk het wel, maar ik ga niet kijken". Ik wel! Komt dat meisje tevoorschijn. Ik zeg: "Uh, ik dacht dat jij al op bed lag". "Nee", zeg ze, "Ik heb nog een vriend hier". "Ja, maar wat hadden we dan afgesproken?" Ik zeg: "Als het nog één keer gebeurt, ga je d r uit". En het gebeurde nog een keer. En het gebeurde nog een keer. En toen is ze eruit gegaan. Want ik accepteerde dat niet. Nou lach je d r om, om zulke dingen, maar ik vond dat wel nodig. Want die gasten hielden ook geen rekening met die kleintjes. En die waren ook nog wel 'ns in de weer 's nachts. En zo zijn we dus opgegroeid en de kinderen gingen ook weer naar school, die gingen naar de Levendaal-school. En toen zijn we in 1983 verhuisd hier naartoe.

I-1: Hier is dan de Eralaan in Leiderdorp?

G: Ja, dus dat van die meisjes is een vrij wilde periode geweest. Muziek, de eerste banen, dat liep allemaal een beetje door elkaar heen.

I-1: Hoe lang hebt u bij de Riva gewerkt?

G: Maar die ambities. Ik wilde meer zijn, dat klinkt een beetje trots (G. leest voor uit het lijstje met interviewvragen dat hem tevoren is toegestuurd). Ik wilde niet meer zijn, maar anders. Ik wilde zelf anders. Maar niet meer als een ander zijn. Maar dat staat er hier een beetje, dat vond ik wel vervelend.

I-1: Zo is dat niet bedoeld.

G: Het lijkt dan net of je meer bent. Je bent niet meer als je ander werk doet. Je bent hetzelfde als een handwerker. Toentertijd werd het veel meer gewaardeerd als je in een pakje liep. Een mooi pak met een stropdas aan. Dan was je de meneer. En toen dacht je ook, een fout van denken: nou, die verdienen dan ook een heleboel geld. Later kom je er dan achter dat je beter ambachtsman kan zijn.

I-2: Het ging er meer om dat u meer wilde, meer uitdagingen?

G: Omdat je natuurlijk omgeschoold was. Van de vakschool, ambachtsschool, meubelmaker, naar dat er meer is.

I-2: U wilde toch meer uw hoofd gebruiken?

G: Dan denk ik toch wel dat dat er achter zit, dat ik ook een beetje het niveau van mijn vrouw wilde hebben, want mijn vrouw was natuurlijk van begin af aan al kantoor, secretaresse en boekhoudster en allemaal. Die had wel haar MULO en die kon ook heel goed leren. Maar dat zit er misschien een beetje achter. Dat kan.

I-1: En u kon goed leren natuurlijk?

G: Ja.... Ik? Ja...

I-2: U kon het wel. Anders had u het niet voor elkaar gekregen.

G: Wat deed ik precies voor werk? Dan zou ik u eigenlijk dit boekje moeten geven, maar daar ben ik erg zuinig op.

I-1: Vertelt u het maar.

G: Het leven langs de weg. Wat deed je dus voor werk. Nou, dat zijn allemaal verhalen... De inleiding is dus: 'Als u de inhoud van dit boekje zult lezen, dan bent u tegelijkertijd deelgenoot en toeschouwer van de variëteiten van het werk van een buitendienstbeambte van het Gemeenschappelijk Administratiekantoor GAK te Leiden.' Dan zie je veertig verhalen van mensen waar ik geweest ben. En elk verhaal heeft een eigen diepgang.

I-1: Wat voor werk deed u precies, bij het GAK?

G: Rapporteur.

I-1: Wat hield dat in?

G: Rapporteren dat ik bij meneer Meijer geweest was (lacht). Die had zich ziek gemeld.

I-1: Altijd dezelfde...

G: Dan kreeg ik opdracht. Elke morgen van het meisje van het kantoor. Dan lag ze de ziekmeldingen op een stapel. Die zijn voor vandaag. En morgen kreeg ik er dan weer veertig. In de griepperiode van november tot januari kreeg ik er vijftig, zestig op een dag. Ik reed geen auto. En dan ging ik...ja, daar ben ik wel eens meer geweest... ja, die... Nou, ik ga er wel naartoe en ik kijk wel.

I-1: Op de fiets?

G: Iedere dag, 26 jaar lang. En, ik ben echt een vrijbouter. Dan ben ik echt een man [onverstaanbaar], ik voel me dan heerlijk. Niemand om je heen. Geen chef die zegt je moet dit, je moet dat. Je moet zo doen, je moet zo doen. Je moet je presenteren aan de voordeur, natuurlijk. "Meneer, ik kom van het GAK. Ik heb een ziekmelding, klopt dat?" "Ja, m'n zoon is ziek, m'n dochter of m'n vrouw... Kom maar binnen". En binnen: "Moet je een kopje koffie?" Nou, ik zeg: "Ik moet eerst even m'n rapport invullen". Of ik deed het erna pas. Ligt eraan. Ik heb de ervaring van een man in het Plantsoen die euh, die man had ik nooit in de Ziektewet gehad, maar ik kreeg hem een keer in de Ziektewet en toen belde ik aan. Was een bovenhuis. En hoorde ik van boven: "Wat kom je doen?" Ik zeg: "Ik kom van het GAK. U bent ziekgemeld". "Ik wil geen [onverstaanbaar] Opdonderen..."

I-1: U was niet altijd even welkom?

G: Nee. Ik heb op mijn rapport geschreven: ik heb verzekerde bezocht. Ik werd ontvangen met een aantal GVD's. Ik kon geen moment, kon ik er zo mee verder komen. De andere dag aan de dokter. Ik zeg: "Dokter, ik ben daar geweest, maar..." Zegt ze: "Geef mij die melding maar". Dus die ziekmelding ging naar de dokter. En die dokter ging die andere dag naar hem. Wat blijkt nou? Die man had net die dag gehoord dat ie uitgezikt was. Dat wil zeggen dat de kanker uitgezaaid was. Dus die was helemaal niet... Weer een dag later: "Dokter, bent u daar nog in het Plantsoen geweest?" "Ja", zegt ze, "maar daar hoeft je niet meer naartoe. Want euh, hij heeft mij dus wel toegestaan, want ik heb dus gezegd dat ik dokter ben. En toen heeft hij verteld dat euh..." Zo in die richting moet je het zoeken dat mijn werk iedere... Andere dingen, de andere dingen ook hartstikke leuk, maar ze hebben mij één keer toch wel gepakt. Want ik moest ook bij het zigeunerkamp zijn.

I-1: Het woonwagenkamp aan de Haarlemmertrekvaart?

G: Het woonwagenkamp. Iedere drie weken was er wel één ziek daar. Het was weer op maandag en ik weer er naartoe zonder een ziekmelding. Ik had een wit papiertje. Dat deed ik in m'n tas zo... "Ja, mevrouw, ik kom voor uw man". "Ja, maar die is er niet". "Waar is ie dan?" "Bij die ouwe auto's is ie aan het (onverstaanbaar)." "Oh, hij is toch ziek?" "Oh, dat weet ik niet". (lacht) Ik daar naartoe en ik laat mijn fiets bij haar staan, bij die, bij haar woonwagen of hoe heet dat? Ik met mijn tasje daar naartoe en onder die auto zie ik een paar schoenen uitkomen. (lacht) Ik met m'n ene voet zo tegen z'n schoen. Komt ie met zo'n rolplank d'r ... Ik zeg: "Ben jij die en die?" "Ja", zegt ie. Ik zeg: "Heb jij je ziek gemeld?" "Ja", zegt ie, "vandaag". "Ja, dat klopt, maar ik ben er al van de Ziektewet". Hij zegt: "Jeh", hij zegt: "dan heb ik ook pech, ik dacht dat je morgen kwam" (lachen).

I-1: Hij was wel eerlijk.

G: Dus ik schrijf op. Ik heb verzekerde bezocht. Hij was aan het werken, aan een auto aan het sleutelen. Ik rapporteerde bij deze geen uitkering geven. En zo ging elk, elke man, elke vrouw maakte ik rapport van. En dan ging de andere dag weer het hele stapeltje van veertig ging terug. En kreeg ik weer een nieuw stapeltje.

I-1: U was daar wel een hele dag mee bezig met zoveel klanten te bezoeken?

G: Meer dan een dag. Meer dan een dag. Ik ging acht uur van huis. Nee, half acht. Met de fiets, naar de Stationsweg, maar later naar die andere, waar het nu nog staat, bij Naturalis. Daar verderop. Als je naar Zorg en Zekerheid gaat.

I-1: De Plesmanlaan?

G: Ja, het heette nog anders. [Verbeekstraat]

I-2: Zo heet het niet, maar het is wel in die buurt.

G: Maar dan ging ik daar naartoe en dan was het kwart over acht was ik daar, acht uur. Dan liep ik altijd al gelijk naar de koffieautomaat. En het is ook nog zoiets moois, dus... Dan kwamen die andere jongens, ook van de buitendienst, en dan zit je met z'n twaalfen om de tafel. En de ene heeft dit en de andere hebt dat. En joh, ik ben daar geweest, maar dat is een mooi wijf (lachen). Dan moet ik die volgende ziekmelding hebben. Nou, zo ging het heen en weer. Maar, het is natuurlijk allemaal stoer doen, maar je moest je werk gewoon goed doen. Want er is één collega ook voor de bijl gegaan. Ja, die (onverstaanbaar) bovenhuis, studenten, wel of niet gekleed, komen ze d'r bed uit. En je moet maar net doen alsof je gek ben. Je ziet dan niks. Nou, dan moet je dus toch blijven.

I-1: Je blijft in je rol?

G: Je bent in je rol. Je bent die rapporteur. Je bent oh zo blij als je weer buiten bent. Nou, dan heb je Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg. Zijn andere soort mensen. Eerlijker. Die zijn ook echt ziek meestal. Maar hier in de stad zijn er een aantal, maar vooral ook studenten die, die gezopen hebben. Ik heb het gehad op het Rapenburg, op die hoek tegenover de universiteit. Heb je dus een hoek.

I-1: Barrera?

G: Daarboven had ik er ook eens één.

I-2: Waar *Soldaat van Oranje* is opgenomen.

G: Komt er een andere student. "Doet ie niet open?" "Nee". "Oh, hij zal wel laveloos zijn". En doe ik die deur open en ja hoor, hij lag languit. Niet uitgekleed. Hij lag op de bank (onverstaanbaar) En hij stonk naar de alcohol. En ik probeer.... Heb ik een kaart neergelegd: morgen bij de controledokter komen. Daar en daar. Adres. Toen werd er opgebeld de andere morgen: hij was weer beter. Maar ik bedoel, er zijn zoveel situaties waar je enorme mensenkennis voor nodig hebt. Nou, dan ga je dus. Waar zitten we hier ergens? (bekijkt het vragenlijstje). Wat deed u precies voor werk? Eigenlijk mensen taxeren of ze echt ziek waren. Ook controle uitoefenen of ze wel ziek waren. En niet met je laten spelen. Er waren er ook, bijvoorbeeld in Katwijk, "Wil je een maaltje paling hebben? Ik heb nieuwe haring". Dan kreeg je er één of twee dagen erbij, want ze gingen maandag pas weer uit vissen. Maar dan donderdag en vrijdag wel in de Ziektewet. Maar ze waren niet meer ziek. Maar ze konden niet met de boot mee. Want die was al weg. Ik bezocht dagelijks tussen de veertig en de vijftig. In piektijden waren het er vijftig per dag. En altijd op de fiets. En de eerste vijf jaar brommer. En daarna ben ik altijd blijven fietsen. Ik heb dit werk 26 jaar gedaan en mijn afscheid....ja, dat heb ik zelf niet zo ervaren, maar mijn kinderen wel. Ik was 25 jaar bij het GAK, jubileum. Toen werd ik dus toegesproken, door de buitendienstchef en door de directeur. Ik was een prima vakman, ik was euh... prima.. hoe heet het... euh. Bij de mensen dus een goede indruk achtergelaten en het was tijd om het rustiger aan te doen. Toen was ik 54. En toen euh... kreeg ik een paar koffers voor op vakantie te

gaan als cadeau. En een boeket bloemen en misschien wel een dinerbon, dat weet ik niet meer. En een gratificatie, geloof ik. Ook niet zoveel, maar toch wel een aardig wat geld bij elkaar: 100, 200, 300 euro of gulden. Nee, dat waren euro's. Effe denken hoor. Nee, dat waren guldens, 250, 300 gulden. In ieder geval... dat was klaar en na afloop handjes geven en bedankt en een wijntje erbij. Biertje erbij. Toen waren we thuis en ik zeg: "Nou, jongens, het was mooi hè, vond je niet?" "Ja hoor pa, het was hartstikke goed". Toen zei mijn ene zoon: "Maar ze hebben ook afscheid van je genomen". En dat snapte ik niet. Dat heb ik geen moment gevoeld. Maar wat blijkt dus? Een paar maanden na dat jubileum komt die personeelschef: "Wie is er van jullie 55? Ik heb een prachtig aanbod voor je". "Wat voor aanbod?" "Nou, dat is een NAR-aanbod. NAR betekent Non Activiteitsregeling. Ik wil je er een keer apart me spreken. Dat gaan we hier niet bespreken". Dus op een gegeven moment moest ik dus naar hem toe en toen: "Ik heb hier een contract; als jij nou in augustus dit jaar weggaat, dan krijg je tot je 65^e een uitkering van 90% van je laatstverdiende salaris". "Nou, dat is niet gek, dat doe ik. Maar het is wel zeker ja?" "Ja, het is zeker." Ik teken. Ik kom in de NAR en tot de grote ontsteltenis van mijn vrouw ging ik om kwart over acht op en zeg: "Waar blijft de koffie dan?" "Ben jij belazerd." Ik dronk veertig bakken koffie op een dag. Bij veertig mensen kwam ik. En vooral als het slecht weer is.

I-1: U was verslaafd!

G: Ja, ik was verslaafd. Want ik greep op het laatst maar naar de cola. Maar, zegt ze: "Ik ga echt geen koffie zetten om kwart over acht. Je wacht maar rustig tot we klaar zijn met brood. En dit en dit.." Dus ik moest me helemaal aanpassen aan... niksdoen. En dat is anderhalf jaar goed gegaan, twee jaar bijna. Toen kreeg ik een brief dat de CAO van het GAK opengebroken werd voor mensen die nog geen 62 jaar waren. En toen ging de 90% ging terug naar 70% uitkering. En dat was de trap na die ik kreeg. Dat vond ik heel erg vervelend en toen ben ik gaan procederen in Amsterdam. Ik kreeg geen voet aan de grond. En toen ben ik van narigheid, maar ook omdat je ook wat wil doen, ben ik een krantenwijk gaan lopen hier in Leiderdorp. En verdiende ik pakweg 50, 60 gulden in de maand. Was het guldens nog? Misschien was het... Rond 2000?

I-2: Toen waren het nog guldens.

G: Dat heb ik gedaan en toen... maar ze wisten me wel te vinden. Ik heb allerlei vrijwilligerswerk gedaan. De Bond van Ouderen: "Ja, we zoeken een bestuurslid". En de Invalidenbond en de kerk. Die moesten hulp hebben, dit moest gemaakt worden, dat moest gemaakt worden. "Jij bent toch een oude meubelmaker?" En dat beeld daar, en dat beeld zus en... Dus ik ben opgeslokt door allerlei werkzaamheden, vrijwilligerswerk. Maar ik verdiende niks natuurlijk. Maar goed, dat is toch zo gegaan en de tijd voor vrijwilligerswerk had ik dus. Tijdens mijn baan was ik dus ook kerkmeester. En die kerkmeester heb ik dus 11 jaar gedaan, van 1980 tot 1991. Dan moest je allerlei, beleidszaken zijn dat. Vergaderingen bijwonen, officiële dingen van de kerk, wijdingen en aanstellingen. Maar ook parochianen... en ook catechese geven. Want ik ging in die tijd ook theologie studeren. Ik was eerst lid van het kerkbestuur, gewoon bestuurslid, en ik notuleerde, want ik schreef graag. Dat hebben ze heel gauw in de gaten. Ze vroegen: "Wil je de verslagen (sic) van de vergaderingen ook notuleren?" "Ja, dat wil ik wel doen". Dat heb ik gedaan. Toen kwam ik in de dekenale raad. Eerst in het kerkbestuur. Toen in de dekenale raad. Zo'n dekenale raad met deken Schlatmann van de Meerburg.

I-1: Dat was een overkoepelende raad?

G: Dat ben ik 17 jaar gedaan.

I-1: Wat is een dekenale raad?

G: Dat is een... vroeger had je een dekenaat Leiden. En dat was dan een aantal kerken die in een dekenaat onder één deken. En dat was dan pastoor Schlatmann. De deken was als priester gelijk, maar bestuurlijk had hij dan de voorzittersrol.

I-1: De primus inter pares?

G: Dat was best heel moeilijk, want ik kwam dan namens de Lodewijkkerk praten. En hij kwam van de Meerburg en hij kwam van de Harteburgkerk en hij kwam van de ... we zaten met zeventien afgevaardigden. En dan kwam er een thema op tafel... dat is hartstikke goed, dit en dat. "Is iedereen het er mee eens....?" "Oh, Biesjot heb weer wat...?" "Nee, ik zit hier niet namens mezelf, ik zit namens de Lodewijkkerk, maar ik weet zeker dat mijn pastoor hier tegen is". "Waar is ie dan tegen? U geeft nu aan dat u aan de bisschop een brief gaat sturen, dat die mevrouw uit Voorschoten - hele aardige vrouw trouwens hoor – deken moet worden". Want die deken was overleden. Die andere dan. Toen was er een tijdje geen deken. Ik zeg: "Maar dat kan helemaal niet". Oh, hoe weet ik beter? "Nee, ik weet het niet beter, maar u bent priester. Kijk u eens in het wetboek, het kerkelijk wetboek, wat er staat. Daar staat dat het onmogelijk is er een vrouw priester gewijd kan worden. Dat kan niet. Een vrouw is geen priester en als je geen priester bent, kun je ook geen deken worden". De vergadering was afgelopen, ik ga mijn jas aandoen en ik ... komen er twee, drie uit de vergadering: "Dat heb je goed gezegd, hartstikke goed". "Waarom zeg jij het dan niet?" Dus ik heb ervoor gevochten. (pakt zijn dagboek op) Nou, die krantenberichten zitten er ook bij (meneer is een vast brievenschrijver naar de katholieke Leidse Courant). Die tijd.

I-1: Moeten we even vertellen voor de microfoon.

G: Ik was behoorlijk vechtbaar. Ik was behoorlijk strijdbaar. Enne, dat heb ik eigenlijk nooit spijt van gehad. Totdat mijn zoon zei (tweede zoon, niet de priesterzoon): "Pa, je was te zwart-wit. Je zei alleen wat de kerk wilde." "Ja, maar daar ben ik katholiek voor". "Ja, maar als je andere mensen daarmee kwetst." Ja, dat kan wel zo zijn, maar ik heb wel geprobeerd in mijn stukken nooit iemand te beledigen.

I-1: U hebt het nu over die ingezonden brieven in de Leidse Courant? Die u dertig jaar hebt geschreven.

G: Ja, daar heb ik het over.

I-1: Kunt u er iets meer over vertellen?

G: Nou, daar zit ik nu over te vertellen. Ik heb in mijn boek (onverstaanbaar) mot gaan pakken, maar... Ik heb het de vorige keer laten zien. Dat hele dikke ding. Dan heb je geschreven. En dan kwam (onverstaanbaar): "Ik heb een stukje van jou gelezen in de krant. Dat is hartstikke goed, joh". Maar dan krijg ik van degene waar het om gaat, waar ik tegenin geschreven heb, krijg ik een brief terug. Dat het niet klopt. Ik kreeg een conversatie op papier. Dan moet ik weer wat terugschrijven waarom het wel klopt. Dus ik zat er helemaal middenin. En ik werd gesteund door die pastoor van de Lodewijkkerk. Was toendertijd monseigneur, pastoor Vreeburg. En dat was een euh.. Maar zelf durfde die dat niet in de krant te doen. "(onverstaanbaar) ben het niet mee eens, dat en dat en dat... Kan jij niet een stukje in de Leidse Courant zetten?" En zo ging het.

I-2: Hij liet u de kolen uit het vuur halen?

G: Dat heb ik ook jarenlang gedaan. Dat heb ik jarenlang gedaan en ik ben er eigenlijk wel blij mee, want het voedde mijn kennis. Met theologie.

I-1: Waar studeerde u theologie?

G: Maar de aandrang waarom je dat nou wil, die is nog niet zo... Hoe moet ik dat nou zeggen? Dat is denk ik de onjuistheid van wat er staat. Dat is mijn uitdaging. Er staat hier wel dit! Maar dat klopt niet. U wil wel meer dan de handarbeider zijn, maar dat klopt niet. En dan ga je daar over na zitten denken. Dat moet anders. Zo iets, zo iets zit erachter. Meneer Schillebeeckx zegt dat Jezus niet God is. Dan moet meneer Schillebeeckx ja en nee zeggen. Als ie daar met die hele ellenlange verhalen en zulke dikke boeken komt, maar geen antwoord geeft, dan is dat niet genoeg. Dan ben je niet priester genoeg. Vind ik.

I-1: Schillebeeckx was een theoloog?

G: Professor. Magister zelfs. Het hoogste wat er is. Maar het gaat er dus om, dat ik die man toch durfde aanvallen. Zonder dat ik eigenlijk.... misschien... niet eens gelijk had. Want die breedte van zijn denken, die is natuurlijk veel breder als mijn denken. Omdat hij veel meer onderlegt, onder... onderlegt was in die (onverstaanbaar). Zes, zeven, acht jaar theologie, elke dag krijg. Dan redeneer je anders als dat je zoals ik, twee jaar lang dat doet....

I-1: U bedoelt dat hij universitair geschoold was?

I-2: Ja, maar dat wil nog niet zeggen dat hij gelijk heeft. Hij moet het ook kunnen vertalen naar zijn parochianen.

G: Dat was mijn punt dus. Dat ik wilde aangeven: meneer Schillebeeckx, u bent een geleerde man, maar zegt u nou eens ja of nee of God Jezus is. Of Jezus God is. En daar kreeg ik geen antwoord op. En daar ben ik ook mee opgehouden. En toen waren er niet alleen. Toen was er ook nog andere mensen die dus euh. [Hans] Küng in Zwitserland. En je had nog meerdere mensen die dus er ook er tegenin gingen, alleen... alles bij elkaar krijgen al die namen van die theologen. En dan komen ze bij elkaar en, en dan ben ik wel eens teleurgesteld in mijn bisschop, bisschoppen ook hoor. Mijn eigen bisschoppen. En dat je zegt, ja, kom dan toch, kom dan toch 's een keer met die boodschap naar voren. En dan zeiden ze...

I-1: En waarom was dat niet? Omdat Rome dat anders wilde?

G: Dus dat is dus waar ik vorige keer zei dat ik priester had willen worden. En ik zou (onverstaanbaar) ik euh. Zal ik zeggen... Een wolf op de preekstoel zijn en een schaap in de biechtstoel zijn.

I-1: Want u vertelde de vorige keer dat als u niet getrouwd zou zijn, dan was u priester geworden.

G: Ja, dat is dus inderdaad zo, maar toch, naderhand zou ik misschien toch afzwakken dat ik misschien nog eerder theoloog had willen worden. Priester is natuurlijk helemaal, helemaal ja, hoe moet ik dat zeggen, dan moet je je volledig, 100% moet je liefde naar God zijn en niet meer bij een vrouw... ja, wel bij de mensen, maar niet... Je kan je liefde niet verdelen dan... bijna. Je kan wel goed voor de mensen... barmhartigheid met hen hebben. Maar als ik priester ben, moet ik zorgen dat ik netjes leef, dat ik geen vrouw aankijk. Dat ik zorg dat ik altijd met m'n woordje klaar heb. Dat ik op een nette manier leef en noem maar op. En dat is dan misschien toch... een priester worden, dat is best een offergave. En vooral voor een man. Celibaat, het leven... het celibatair leven zonder vrouw, dat is best een offer, denk ik.

I-1: Het lijkt mij ook, maar...

G: Ja, maar je hebt er natuurlijk zes, zeven jaar de tijd in de studie, in het seminarie, om daar over na te denken. Wat voor leven ga ik beginnen. Wat ik nu ga doen, is koffie schenken....

56.14 min. Voicerecorder wordt stilgezet.

G: Eens effe kijken. Wat betekent het geloof voor u? (G: leest voor uit de gedachten die hij op papier heeft gezet). Dat is niet zo makkelijk te formuleren. Om zo maar even op papier te zetten. "Geloof is een gave. En een opgave. Voor het hele leven. Gave omdat mijn leven, uw leven, ons leven aan ons is gegeven. Het is ons gegund om er nu hier en nu te zijn: Hier en nu. Wij, ik, ben daardoor en daarom ook bevoorrecht om het zo te beleven en te ervaren. Deelgenoot zijn van iets dat veel groter is dan wat wij ooit kunnen bevroeden. Maar we hebben er wel deel aan. We maken deel van die schepping uit. Het is ook een opgave. De opgave is binnen de regels van je geloof te leven en te handelen. Naar Gods bedoelingen, met de aarde, met het milieu, onze medemensen en voort te leven in aandacht en liefde voor een ieder en daarmee de verplichting niet veronachtzamen tijdens het leven". Dat beheersen, dat geeft je enorme geestelijke rijkdom. Ik ben met de kerk grootgebracht en voelde mij ook altijd daarin thuis. Ik had ook veel kerkelijke contacten met jong en oud. En werd in 1980 gevraagd om in het bestuur van de kerk te komen. Van de Lodewijk aan de Steenschuur te Leiden. Dat waren beleidszaken en alles wat ermee te maken had en overlegsituaties. In 2003 ben ik Pauselijk onderscheiden met het 'Pro ecclesia', samen met mijn vrouw. Dat is een hoge pauselijke onderscheiding voor kerk en wereld.

I-1: Voor leken?

G: En dan staat er over schrijven: ik kan geen wit stuk papier zien. Schrijven roept bij mij iets wakker: dat wel of niet eens zijn met wat er staat geschreven. Reageren en de naar mijn mening juiste invulling geven van een bepaald vraagstuk. Een wit stuk papier vraagt om gevuld te worden. Er is niets mooier dan gedachten en gedichten op te schrijven. De ongeveer dertigjarige correspondentie van geloofszaken met... of tegen... de krant is een drang. Met of tegen de krant is een drang. Mijnerzijds om te getuigen dat het anders geformuleerd zou moeten worden. De kerk moet niet altijd het slachtoffer worden en beschuldigd worden.

I-1 en I-2: Mooi, duidelijk, ja.

I-1: Ik denk, meneer Biesjot, dat we er wel doorheen zijn. Of had u zelf nog dingen die u wilt aanvullen?

G: Nee, dat is het... In ieder geval